

Aanpak Wachtijden Voortgangsrapportage

September 2025

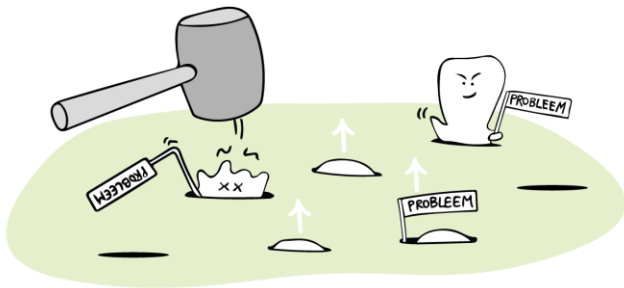
samenwerkende
gemeenten
jeugdhulp
HOLLAND RIJNLAND

Aanpak Wachtijden: aanleiding en principes

Aanleiding: de noodzaak van 'het anders doen'

- Met grote hervorming en nieuw beleid creëer je geen oplossing maar een nieuw probleem (Stellaard, Boemerangbeleid)
- Wachtijden zijn een complex probleem en dus systemaanpak nodig: meer lerend, meer samen en meer met de praktijk.
- En rust en ruimte om klein te testen (Micha de Winter, Peter-Paul Doodkorte)

Hoe doen we het dan 'anders'?

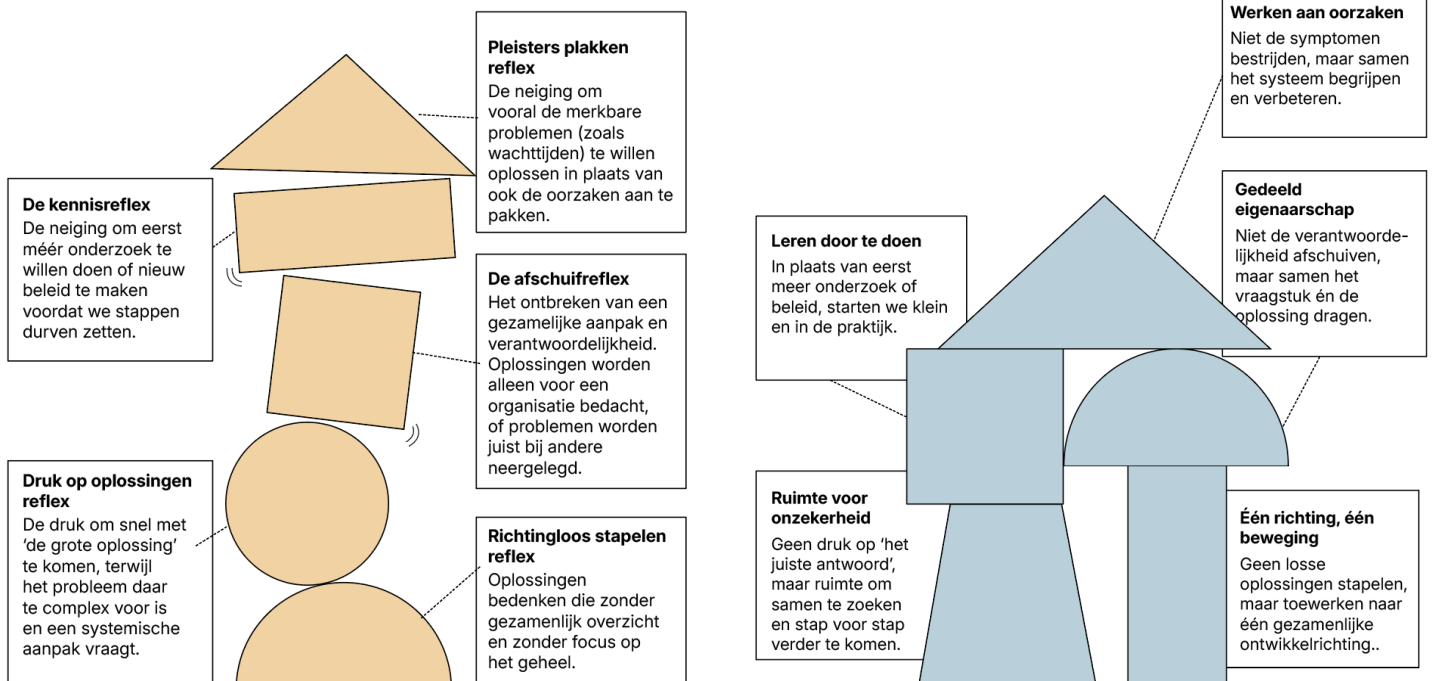
De Aanpak Wachtijden richt zich op het aanzwengelen van de transformatie in het veld. Dit doen we met kennis van het veld en in samenspraak van vertegenwoordigers uit **de hele keten** op een vernieuwende manier. Kleine tests, experimenten en pilots, **dichtbij de praktijk**. Dat wat werkt, breiden we als een olievlek uit. Hierdoor wordt tegelijkertijd ook gewerkt aan gezamenlijk beeld en vertrouwen.

Achtergrond: grip krijgen op complexe opgaven zoals wachtijden

Veel voorkomende valkuilen* in het werken aan complexe vraagstukken:
Waarom lukt het vaak maar niet?

Hoe dan wel? Leidende principes*:
Meer samen, meer met de praktijk, meer lerend en meer systemisch...

*Op basis van de -door de landelijke aanpak wachtijden-, opgedane ervaringen in 10 jeugdzorgregio's

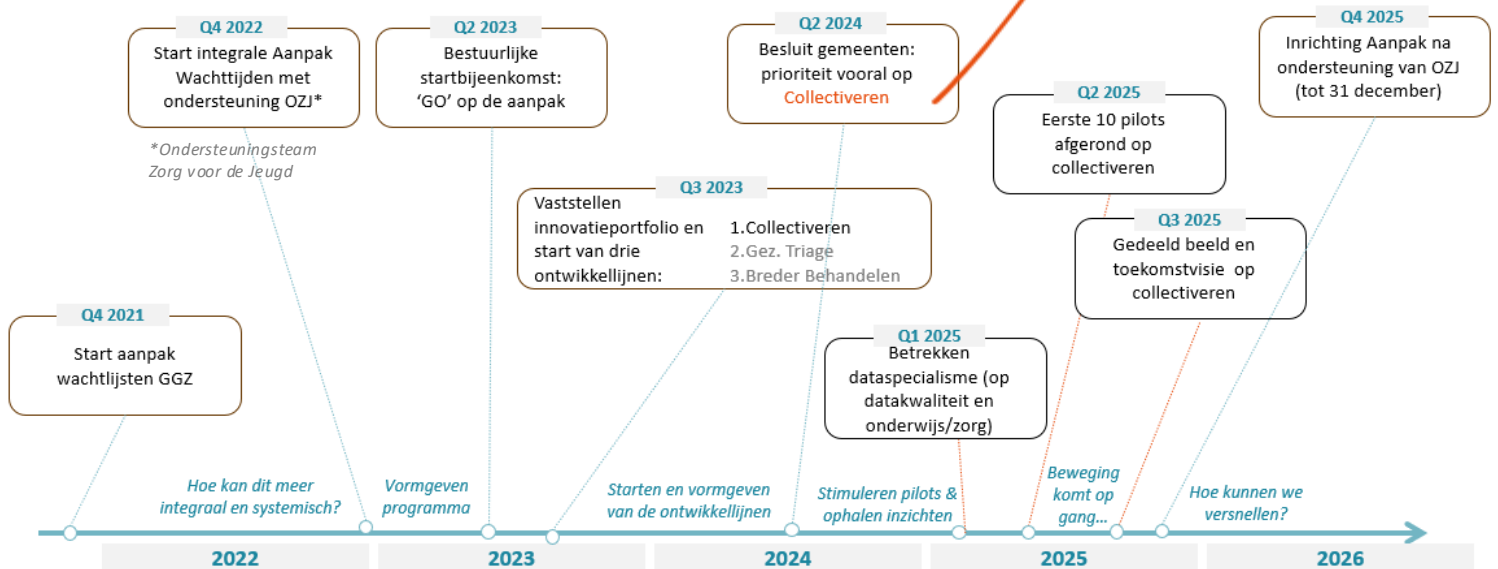
Voorgeschiedenis en tijdlijn van de aanpak in Holland Rijnland

Doelen Aanpak Wachtijden uit 2023

1. Gezinnen en jeugdigen die in een kwetsbare situatie verkeren, ontvangen sneller passende (jeugd)hulp en wachten dus minder lang.
2. Gezinnen en jeugdigen ervaren minder lange wachttijden voor jeugdhulp.
3. De jeugdhulpketen wordt efficiënter en effectiever ingericht met als prioriteit minder lange wachttijden en kostenbesparingen.

Doel collectivieren:

Vanaf eind Q2 2024 ligt de focus van de Aanpak Wachtijden op de ontwikkellijn collectivieren. Deze heeft als doel:
“Gezinnen worden sneller geholpen door meer in groepen te werken waar mogelijk en ervaren meer onderlinge steun”

Collectiveren – Wat is gedaan en waar staan we?

Collectiveren – van pilotopbrengsten naar toekomstbeeld

Toekomstbeeld collectiveren: In 2030...

... zijn wachttijden significant verminderd doordat meer gezinnen, sneller en effectiever worden geholpen in groepsverband, waar het passend en verantwoord is. Ook ervaren gezinnen meer steun en acceptatie onderling.

Gebaseerd op rode draden uit 10+ pilots

Het ging hierbij bijvoorbeeld om 'psychoeducatie in groepen met het jeugdteam', 'afschalen in groepen', 'nieuwe behandelgroep ter vervanging van 1op1' en 'een triagegroep' vanuit de wachtlijst.

1. ...Worden groepen aangeraden als 'plan A', met onderbouwing en ervaringen van andere jeugdigen/gezinnen.

2. ...zijn verwijzingen vanuit de huisarts open en niet specifiek voor 1op1. In het onderwijs en in de jeugdteams wordt de verwachting van 1op1 niet gewekt.

9. ...draaien groepen vooral op de hulpvraag en niet op classificatie/label.

10. ...is er een optie tot lotgenotencontact (bijvoorbeeld in het sociale basis), ook als de behandeling 1op1 moet zijn. Zeker bij intensievere zorgtrajecten wordt zo de verbinding met 'het normale leven' behouden.

3. ...wordt er zo vroeg mogelijk in het zorgpad in groepen gewerkt, zo dicht mogelijk bij de context van het kind (bijvoorbeeld op school of de bredere sociale context van het gezin). Zo wordt escalatie door medicalisering en sociaal isolement tegengewerkt.

8. ...vindt psycho-educatie en preventief aanbod zo veel mogelijk in groepen plaats.

11. ...is structureel draaiend groepsaanbod bekend bij jeugdteams en specialisten binnen hetzelfde domein (en subregio) en is dit op elkaar afgestemd. Zo sluit het aanbod op elkaar aan en wordt schaars personeel optimaal benut.

4. ...worden hulpvragen van in ieder geval de jongste kinderen in groepsverband opgepakt.

5. ...wordt samenwerking in groepsaanbod tussen jeugdteams en specialisten gestimuleerd in de zoektocht naar 'expertise naar voren' en 'de beweging naar voren'. Vervolgtrajecten kunnen worden afgevangen of sluiten beter aan.

6. ...kijken jeugdteams en specialisten vraaggericht en flexibel naar wat in groepen kan: van maatwerk bij 1op1 naar 'groepen op maat'. Een groep kan 1op3 zijn en kan eenmalig zijn als daarmee een cluster van hulpvragen wordt geholpen. Ook kan er naast 'de groep' een stukje 1op1 blijven bestaan.

7. ...vormen wachtlijsten van jeugdteams en specialisten een belangrijke leidraad voor het vormen van groepen, zo nodig in samenwerking onderling of met elkaar. Waar mogelijk kan zo ook direct worden gestart met de hulpverlening.

12. ...wordt er datagedreven en vraaggericht gewerkt. Zo houden jeugdteams en specialisten bij welke hulpvragen er binnen komen en kijken zij (overkoepelend) waar collectief aanbod mogelijk is.

13. ...merken specialisten het zorginhoudelijke en financiële voordeel van het draaien/opzetten van een effectieve groep. En worden hierbij niet gehinderd door perverse prikkels in het systeem.

Collectiveren – huidige focus en vervolg

Huidige focus: vraaggericht collectiveren samen met jeugdteams

Enerzijds ontbreekt het aan groepsaanbod (professionals geven zelf aan: ‘veel wordt nu 1op1 opgepakt’ wat in groepen kan). Anderzijds zien we dat de groepen die worden opgezet maar moeilijk volkomen.

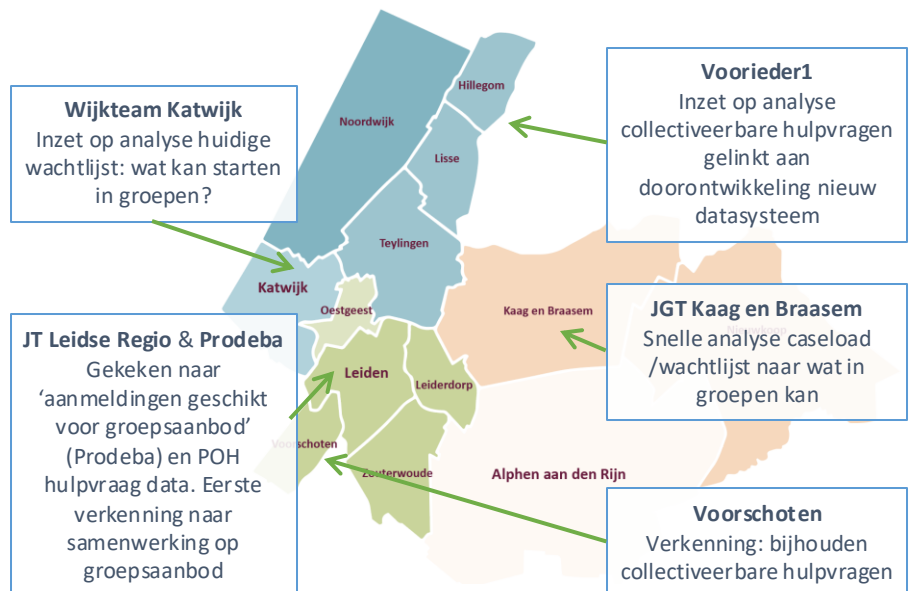
Samen met jeugdteams in regio Holland Rijnland verkennen we hoe we:

- Meer vanuit de vraag kunnen kijken waar collectiveren mogelijk is (bv op basis van aanmeldgegevens (data))
- Meer kan worden samengewerkt in het verkrijgen en afstemmen van groepsaanbod.

Daarnaast zijn we bezig met:

- Het stimuleren van nieuwe (vervolg) pilots die aansluiten bij het toekomstbeeld.
- Hoe de ontwikkellijn Collectiveren vorm krijgt in 2026 en verder

Wie is waarmee aan de slag?

Verder op de planning:

- In gesprek met ervaringsdeskundigen. Onder andere over hoe we de drempel kunnen verlagen om in een groep te komen
- Het delen van geleerde lessen. Bijvoorbeeld in webinars of in onderlinge uitwisseling

Verdere informatie & contact

Documenten op aanvraag

- Toekomstvisie: Collectiveren in 2030 (flyer)
- Presentatie webinar ontwikkellijn Collectiveren, juli 2025
- Input jongerenperspectief op groepstrajecten (cliëntenraad Cardea, en jongerenpanel Rivierduinen Young)

Contact

Jantine Bootsman
Regionaal projectleider Aanpak Wachtijden
j.bootsman@hltsamen.nl

Over samenwerking met onderwijs

Regionaal wordt samen met onderwijs gewerkt aan de ontwikkeling van en vervolgstappen in het onderwijs-zorg continuüm. Het gaat hier om het realiseren van soepele overgangen tussen dagbesteding (zorg met onderwijs), doorstroomvoorzieningen (Onderwijs met zorg) en (volledig) onderwijs op school, met een duidelijke doorgaande lijn.

Documenten vindt u hier:

- [Samenwerking jeugdhulp en onderwijs - Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland](#)

Document op aanvraag:

- Fasenmodel onderwijs-zorgcontinuüm